

Ik ben de burgemeester van de Aldi!

Over de zin en onzin van sociale media

Sociale media zijn hot, en ze zijn vooral overal. Na de aankondiging van de investeringen door Goldman Sachs en enige private investeerders in Facebook schreef columniste Juliette Vasterman op het weblog van NRC Next een stuk waarin zij het lot van de sociale mediaverslaafde beklagde, en zich gelukkig prees geen Facebook-account te hebben. Binnen 24 uur na publicatie had het stuk zo'n 150 reacties gekregen.

Heel in het algemeen kwamen deze reacties op het volgende neer:

- Sociale media zijn inderdaad alomtegenwoordig;
- Het staat je vrij om eraan mee te doen of niet;
- Er bestaat onder sommige groepen een manier van sociale mediagebruik die op verslaving lijkt;
- Sociale media zijn geen hype die wel weer overgaat;
- Niet alle typen sociale media zijn gelijk.

Over de laatste twee aspecten wil ik het hier graag hebben. Op congressen en studiedagen over onderwijs, en ook in veel blogs over ICT en onderwijs, lees je steeds meer toepassingen van sociale media in het leerproces. Jonge generaties leerlingen en studenten, mensen die altijd een computer binnen handbereik hebben gehad (de zogeheten 'digital natives'), zijn gewend aan het in kleine brokken consumeren van heel veel verschillende informatie tegelijk. En voor sommigen van hen is die manier van informatie verwerken misschien wel veel doeltreffender dan het volgen van lange frontaal gegeven lessen. Het inzetten van sms en Twitter voor dit soort groepen in het onderwijs gebeurt nu al op bescheiden schaal (sms wordt aan de RUG bijvoorbeeld binnen de faculteit Rechten gebruikt om te stemmen binnen colleges), maar het is

voorstelbaar dat dit in de toekomst toeneemt, en/of door andere middelen vervangen wordt.

Facebook

Het populaire Facebook lijkt niet zo geschikt voor gebruik in het onderwijs, hoewel er wel zijdelingse toepassingen denkbaar zijn. In Duitsland bouwen studenten Informatica en Kunstmatige Intelligentie regelmatig 'apps' (spelletjes of quizzen) voor Facebook omdat ze erachter willen komen wat Facebook allemaal kan doen met de data die opgegeven worden door gebruikers van de gebouwde apps.

Afgezien van deze technische en functionele manier van gebruiken, zou je bijvoorbeeld ook kunnen denken aan het opzetten van sociaalwetenschappelijke onderzoekjes (hoeveel 'vrienden' of 'likes' krijg je voor de groep 'De Rechtsstaat Rocks!', en wat voor commentaren krijgt zo'n groep), maar in zo'n geval kan juist de bescherming van onderzoeksdata mogelijk een probleem vormen. Zoals elders beschreven in deze Pictogram gebruikt de RUG Facebook enthousiast als tool voor promotie en informatie, en dit is ook de vorm waarin we de meeste onderwijsinstellingen Facebook (en ook Twitter) zien gebruiken.

Foursquare

Een andere noemenswaardige toepassing

binnen de sociale media is het fenomeen Foursquare. Deze applicatie zorgt ervoor dat je, wanneer je ergens heen gaat (bijvoorbeeld naar een bepaald café of een concertzaal, maar ook supermarkten en kerken staan op de lijst, en je kunt zelf ook plaatsen toevoegen), je je bekenden en vrienden kunt laten weten (bijvoorbeeld via Twitter en Facebook) dat je daar bent door daar 'in te checken'. Je kunt met multiple check-ins 'badges' verdienen, en wanneer je op bepaalde plaatsen volgens een bepaald patroon vaak genoeg hebt ingecheckt, heb je de kans om 'mayor', dus burgemeester van die plaats te worden.

Foursquare is bedacht om het toeval een handje te helpen. Je vrienden hoeven niet meer naar je op zoek als ze al weten dat jij in kroeg X staat. Of, in zakelijk opzicht, als je met een groep collega's naar een beurs of congres gaat, weten ze dat ze jou bij de koffiecokner naast de incheckbalie kunnen vinden. De meeste mensen die ik ken die Foursquare gebruiken, lijken het niet heel serieus te nemen (maar ze gebruiken het opvallend genoeg wel), en vinden de locatieaanwijzingen in Twitter (die je naar believen kunt toevoegen) of in Google handiger en helderder.

Als marketinginstrument kan Foursquare wel van pas komen: als er maar genoeg hippe jonge mensen bij jouw Studenten Service

Center komen, of in jouw kantine op Campus Z komen lunchen, en die mensen laten dat allemaal weten aan hun contacten via Foursquare, genereert dat zichtbaarheid en mogelijk meer nieuwe bezoekers.

De veiligheidsvragen wat betreft gebruikersinformatie die gelden voor Twitter en Facebook gelden eigenlijk onverkort voor Foursquare, zeker als je als gebruiker ook nog Twitter en Facebook gebruikt om je vrienden te laten weten dat je alweer de burgemeester van de Aldi bent geworden. Het is nog niet duidelijk of dit ook echt gevolgen heeft in de vorm van bijvoorbeeld reclame-uitingen die je ontvangt, of wervingsacties van bedrijven waarvoor je benaderd wordt.

Yammer

Al met al weten we voor zaken als Facebook en Foursquare dus niet helemaal zeker of ze voor iets anders dan marketing en promotie wel echt toegevoegde waarde kunnen hebben. Er zijn echter ook nog andere sociale media die prima gebruikt kunnen worden op de werkvloer. Een voorbeeld hiervan is Yammer, een vorm van sociale media die gebaseerd is op groepen en subgroepen binnen organisaties. Als toepassing wordt Yammer onder andere al binnen overheidsinstellingen gebruikt.

De functies van Yammer zijn te omschrijven als een combinatie van Facebook (je kunt plaat-

jes, filmpjes en mededelingen posten en anderen in dezelfde lijst kunnen daarop reageren) en twitteren (je kunt losse mededelingen doen met links naar bijvoorbeeld nieuwssites of belangrijke artikelen). Externe gebruikers kunnen niet van buiten bij de Yammer-gemeenschap komen (identificatie gaat op basis van institutioneel e-mailadres), dus tenzij iemand zijn of haar Yammer-account uitleent aan externen, is Yammer redelijk veilig.

De RUG heeft zijn eigen groep Yammer-gebruikers. Hierin bevinden zich voornamelijk veel mensen die in hun dagelijkse werkzaamheden veel met ICT-toepassingen werken. Dit is niet ongebruikelijk bij het inzetten van nieuwe toepassingen in bedrijven, deze groepen vormen niet zelden de 'early adopters'.

Het gebruiken van Yammer binnen een onderzoeksgroep, of een groep van medewerkers met veel parttimers kan een heel goede manier zijn om informatie snel te verspreiden en over te dragen. Ook kun je als je interessegroepen aanmaakt binnen Yammer je directe collega's

op de hoogte houden van de ontwikkelingen in de (wetenschaps-)gebieden waar je je mee bezighoudt, of kun je je externe presentaties ter beoordeling voorleggen aan je collega's.

Een andere mogelijkheid voor Yammer is het opzetten van een intern promotiekanaal voor je onderzoeksgroep of afdeling. Voor meer informatie over hoe je Yammer moet installeren en gebruiken, kun je contact opnemen met het CIT.

Gezond verstand

Hoewel het voorstelbaar is dat lang niet iedereen gecharmeerd zal zijn van de toename in beschikbaarheid en gebruik van sociale media, is en blijven deze manieren van interageren met je medemens, en met name de enorme populariteit ervan, interessante fenomenen. En zoals de meeste specialisten op het gebied van multimedia altijd zeggen wanneer naar risico's met betrekking tot veiligheid gevraagd wordt: het gebruiken van je gezonde verstand is altijd aan te raden, dus in het geval van het inzetten van sociale media ook.

- Juliette Vasterman in NRC Next: www.nrcnext.nl/blog/2011/01/05/ik-zit-niet-op-facebook-en-ik-wil-het-ook-echt-niet
- Yammer startpagina voor de RUG: www.yammer.com/rug.nl